

תאריך עדכון : 01/10/2017

מבוא לפילוסופיה הלניסטית

מס' הקורס : 30479/01

המרצה : ד"ר א. פילר

סוג הקורס : הרצאה

שנת לימודים : תשע"ח

סמסטר : א

היקף שעות : 1 ש"ש

א. מטרת הקורס:

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים ידע על הקמתן והשקפת עולמן של האסכולות הפילוסופיות ההלניסטיות.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יעסוק בהכרת טיעוני האסכולות הפילוסופיות ההלניסטיות: 'האסכולה הפריפטטית' שישד אריסטו; הסטואה לדורותיה והאסכולה האפיקוראית, כפי שעולה מעיון בכתביו הפילוסופיים של קיקרו (הנמנה על תלמידי המגמה הספקנית שבאקדמיה), מי שביקש להנגיש את הפילוסופיה היוונית של זמנו לקהל הרומי המשכיל שהיוונית לא היתה שגורה על פיו, והכולל בכתביו הפילוסופיים את טיעוניהן בענייני לוגיקה, פיסיקה ואתיקה – שלושת חלקי הפילוסופיה ע"פ האסכולות ההלניסטיות. כמו-כן, נתייחס לתנועה הפילוסופית הקינית מיסודו של דיוגנס איש סינופי (בן המאה הרביעית לפנה"ס) שהשפיעה באופן מסוים על כמה מראשי הסטואים במאתיים השנים הראשונות לקיומה של הפילוסופיה הסטואית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור
1	הדת הרומית והגישה הפילוסופית.
2	האסכולות הפילוסופיות ההלניסטיות-פתיחה.
3	האסכולה האקדמית.
4	המגמה הספקנית.

5	האסכולה הפריפטטית.
6	הסטואה – א.
7	ב- מורכבות סטואית: הסטואים הראשונים והאחרונים.
8	ג – 'החכם' הסטואי, ההגמוניקון ו'החיים בהתאם לטבע'.
9	האסכולה האפיקוראית - א.
10	האסכולה האפיקוראית - ב: אטומים, אטאראכסיה/ עונג.
11	התנועה הקינית והספרות הדוכסוגרפית.
12	השפעת האסכולות הפילוסופיות השונות על ההגות ההלניסטית היהודית.
13	סיכום

ג. חובות הקורס:

נוכחות, קריאת חובה ובחינה.

ד. ביבליוגרפיה:

1. קיקרו, 'על טבע האלים', בתרגומה של אביבה קציר, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשנ"ב.
2. 'תולדות התקופה ההלניסטית', בעריכת א' מזרחי ור' צליק, האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 9-10.
3. פילון האלכסנדרוני, 'כתבים' א-ה, ירושלים תשמ"ו-תשע"ה.
4. אפיקורוס, 'אמרות היסוד: על האושר וההנאות האמיתיות', תרגם י' ליברזון, בנימינה תשע"א.
5. Brad Inwood, *The Cambridge Companion to the Stoics* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003).
6. Idem, *Reading Seneca: Stoic Philosophy at Rome* (Oxford: Oxford University Press, 2008).
7. Anthony Arthur Long, *Hellenistic Philosophy: Stoics, Epicureans, Sceptics* (Berkeley: University of California Press, 1986).
8. Alesse Francesca (ed.), *Philo of Alexandria and Post-Aristotelian Philosophy*, Studies in Philo of Alexandria 5 (Boston, 2008).
9. Runia David T., "Philo and Hellenistic Doxography", Ibid, pp. 13-54.
10. James Warren, ed., *The Cambridge Companion to Epicureanism* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009).
11. Algra Keimpe, Jonathan Barnes, Jaap Mansfeld, and Malcolm Schofield (eds), *The Cambridge History of Hellenistic Philosophy* (Cambridge, 1999).